Brandnetelgier brouwen

Samenvatting

Sectoren
groene vingers
Trefwoorden
teelten
proeftuin
brandnetel
brandnetelgier

In deze les gaan kinderen brandnetelgier brouwen.

"*Bladluizen vermenigvuldigen zich razendsnel zodra het warm en vochtig wordt. In de moestuin is vooral de zwarte bonenluis op je (tuin)bonen vervelend. Bladluizen zijn ook overbrengers van virusziekten zoals roetdauw, witziekte en roest. Zowel de groene als de zwarte bladluizen scheiden honingdauw af, een zoete stof waardoor de bladeren kleverig worden. En laat mieren nu net dol zijn op deze 'honing'. Daarom bewaken ze soms hele bladluiskuddes om ze te kunnen 'melken'. Daarom zie je vaak op één plant bladluizen en mieren bij elkaar. Hun natuurlijke vijanden zijn onder meer (larven van) lieveheersbeestjes, bepaalde spinnen, oorwurmen, koolmeesjes, roofwantsen en solitaire wespen*." (Wim Lybaert in 'Mijn moestuin')

Maar hoe brouwen nu een 'thee' van brandnetels om die bladluizen uit onze moestuin te verjagen ?

Doelstellingen

Materiaal

Materialen voor 10 liter brandnetelgier

- emmers van 10 of 12 liter
- tuinhandschoenen
- een aantal plasticflessen van 1 of 1,5 liter
- gieter
- stok om mengsel om te roeren
- gaas om emmer te bedekken

Lesverloop

Stappen

Wat ?

Brandnetelgier is een gegist aftreksel van de bladeren en de stengels van brandnetels. Het kan gebruikt worden als meststof in je moestuin en ook als biologische insecticide. Ideaal dus voor in de biologische tuin en bovendien eenvoudig te maken!

Stappen:

1. Pluk brandnetels. Daarvoor doe je toch best stevige tuinhandschoenen aan. Het kan ook zonder, maar dan moet je de brandnetels zo dicht mogelijk tegen de grond afplukken. Vermijd zoveel mogelijk de aanraking met de bovenkant van de blaadjes.
2. Doe de bladeren en stengels van de brandnetels in een plastic emmer van 10 liter.
3. Vul aan met water waarbij je ervoor zorgt dat de brandnetels volledig onder water zitten. Blijf wel een vuist van de rand, zodat het mengsel niet overloopt tijdens de gisting.
4. Laat het geheel 2 weken trekken, maar roer dagelijks om met een stok zodat er zuurstof in komt.
5. Dek best af met een stuk gaas zodat er geen dieren invallen.
6. Giet het aftreksel, de brandnetelgier, in plastic flessen om te bewaren.
7. Voor gebruik, leng je 1 liter zuivere brandnetelgier aan met 10 liter water.

Onderzoekend leren: om bij na te denken…

Hoeveel brandnetelgier moet er gebrouwen worden ?

Laat de kinderen zelf nadenken hoeveel gieters er met brandnetelgier klaargemaakt moeten worden.

Hanteer hierbij volgende regel…

Allereerst moeten we zoveel water geven dat het de wortels bereikt en niet alleen het grondoppervlak nat maakt. Een regel is dat een watergift van 10 liter/m² ongeveer 10 cm in de grond dringt.
Om 1 are (= 100 m²) zo diep vochtig te maken hebben we dus 10 liter x 100 m² = 1000 liter water nodig. We zullen nooit zoveel water ineens geven maar het geeft wel een indruk van wat er nodig is.

Elke dag een kleine hoeveelheid vocht zal de plant niet veel goed doen. Het water bereikt dan nooit de belangrijkste wortels en bovendien bevordert het de ontwikkeling van de oppervlakkige beworteling, zodat de plant nog gevoeliger wordt tijdens een droge periode. Het is daarom beter minstens één keer per week een flinke hoeveelheid water toe te dienen.

Om het begieten met brandnetelgier mogelijk te maken is het dus noodzakelijk op te meten hoeveel m² begoten moet worden. Voor het berekenen van de hoeveelheid doen we een beetje water bij de wijn… of brandnetelgier bij het water. We nemen een vierde van de aangewezen hoeveelheid, zijnde 2,5 liter per m².

Bijv. 120m² X 2,5 liter per m² = 300 liter

Hanteer hierbij zoveel mogelijk rekenvoordelen

120 X 2,5 = 30 X 4 X 2,5 = 30 X 10 = 300

OF

120 X 2 = 240

120 X 0,5 = 60240 + 60 = 300

OF

100 X 2,5 = 250

20 X 2,5 = 50250 + 50 = 300

(dat betekent dat er voor een te begieten perceel van 120 m² 30 liter brandnetelgier gebrouwen moet worden. Omdat de gier best gefilterd wordt, reken je best op 4 emmers ongefilterde brandnetelgier.)

Gebruik

Brandnetelgier wordt gebruikt als:

- natuurlijke insecticidevoor het bestrijden van bladluizen, rupsen van de koolvlieg en wortelvlieg. Om de brandnetelgier als insecticide te gebruiken, vernevel je het op de bladeren van de planten.

Maar wij gebruiken in de mini-akker de brandnetelgier vooral als:

- meststof voor groenten.Als je brandnetelgier als meststof gebruikt, giet je het aan de voet van de plant. Tomaten, kool, selder, prei, komkommer en knolselder kun je hiermee behandelen. Ook eenjarige zomerbloemen, vaste planten, rozen en bessenstruiken mogen met brandnetelgier bemest worden. Bemest er echter geen erwten, bonen, uien en sjalotten mee!

Tips

Brandnetelgier zorgt voor een serieuze stank tijdens het gisten. Plaats het goedje dus best niet te dicht bij je buren en niet naast je terras!

Als de brandnetelgier klaar is, kun je het mengsel voor de zekerheid filteren, zodat er niet overal brandnetels beginnen te groeien waar je bemest.

Brandnetelgier is eigenlijk een mengsel van stikstof en mineralen. Vandaar dat dit goed is voor de groei van planten.

Extra info

- De grote brandnetel is waardplant voor verschillende vlindersoorten, waaronder de Atalanta en Dagpauwoog. Dat betekent dat deze vlinders hun eitjes graag op de brandnetel leggen. Daar zijn ze trouwens nogal veilig voor ‘rovers’.

- De vezels in de stengel van de plant, kunnen gebruikt worden om touw en garen van te maken.
- Het brandende gevoel dat brandnetel veroorzaakt kan onder andere verholpen worden door de bladeren van zuring of hondsdraf fijn te wrijven over de getroffen plek.
- Brandnetel bevat zo'n beetje alle mineralen en vitaminen die je maar kunt bedenken. De plant is vooral rijk aan ijzer, calcium en vitamine C.